

KA JINGKHEIÑ DUH BAKHRAW TAM EH *Reuben Warjri*

Ha kawei na ki jingïakren jong U bad ki Jiw kiba kob da ka jingshitrhem bakhraw shaphang ka jinghiarpateng jong ki na U Abraham, hynrei ha ka juh ka por pat ki kyntait ïa baroh ki sabut bapaw shynna ba U long Uta U Messiah Uba ki la ap khmih la bun bun snem, U Jisu U la kren ïa ki kyntien ba ot kiba long ruh kum ka jingsneng jingkhraw ïa ka jingleh khnang ka jong ki ban ïakhun pyrshah ïa ka jingsngewthuh baskhem ba la ban jur ha ki dohnud jong ki da U Mynsiem Bakhuid.

“U Abraham u kpa jong phi u la shad kmen ban ïohi ïa ka sngi jong Nga: te u la ïohi bad u la sngewkmen.” (Ïoannis 8:56)

Ka long kaba shisha ba U Abraham u khlem shym la im slem haduh katta katta ba un lah ban sakhi da la ki jong ki khmat hi ïa ka jingpyndep ïa ka jingïathuhlypa shaphang ka jingwan U Messiah. Namarkata, kine ki kyntien kiba la kren da U Jisu ki pynthikna bad nang

pynskhem shuh shuh ïa ki sabut kiba bun bah ha ka Testamen Barim ba U Abraham um long shisha tang u nongïathuhlypa uba la don ka jingïakren bad U Blei, hynrei ka pynpaw ruh, ba kum u nongïathuhlypa, u la ïoh ïa ka kabu ksiar ba u da ïohi shisha lyngba ki jingithuh paw ïa ka jingwan jong U Nonpyllait im ban siewspah ïa u briew na ka pop. Kane ka la wanrah ïa ka jingkyrmen ha ka dohnud jong une u kpa tymmen bad ka jingthikna baskhem ba Uta “U Symbai ka jingkular” Uba dei ban hiar pateng na u, Un kyrkhu ïa ki jaitbynriew baroh lyngba ka jingim, ka jingïap bad ka jingmihpat jong.

Hynrei, ka don sa kawei pat ka jingpynpaw ba U Blei U la pynpaw ha U Abraham kaba la wanrah ïa ka jingsngewthuh bapura shaphang ka jinglong bashisha ha kaba ïadei bad ka jingtreikam jong ka jingthmu ka lad ka jingpynim. Kane ka jingpynpaw ka long kaba ïasyriem ïa ka jingshisha haduh katta katta ba ka jingktah jong ka ka la long kaba khraw bad kaba la neh slem ha ka jingmut jingpyrkat jong U Abraham haduh ba, ynda u la lah ban ïohi ïa ka jingmut jong ka, u la leh kmen bad dap da ka jingsngewbha bakhraw eh. Kane ka jingpynpaw ka long ka jingïathuhkhana shaphang ka jingieit baïaineh jong U Blei bad U Khrist na ka bynta u briew ba Ki

Content

<i>Ka Jingkheĩnduh Bakhraw Tam Eh</i>	<i>1</i>
<i>U Kpa Bymjukut</i>	<i>8</i>

kloi ban leh lut khnang ban pynim ia ngi. Kane ka jingïathuhkhana ka dei shaphang ka jingkheĩn duh bakhraw tam eh.

Arphew snem duna hadein ka jingkha ia U Isaak, U Abraham u la hap ban ïaid lyngba ka jingtynjuh bakhrawtam jong ka jingim jong u. U Blei sa shisien pat U la ïakren bad u, ha kaba U la hukum ia u ban leit sha ka ri Moraia bad ban ai ia U Isaak kum ka jingkñia ainguh thang ha kliar jong u lum uba U Blei hi U la jied. Watla kane ka hukum ka long marpyrshah ia ka jinglong jong U Blei Uba ishi ia ka jingleh jong ki briew ban kñia ia la ki khun, U Abraham u la long uba ïaineh ban pyndep ia kane ka hukum, da kaba shaniah lut ba U Blei U don ki jingthmu ba kham bha na ka bynta jong U. Ka jingpynpaw ia kane ka jingngeit lah ruh ban sakhi ha ka jingjubab jong u ia ka jingkylli U Isaak shaphang u khun langkñia.

“Te U Isaak u la kren ha U Abraham u kpa jong u, bad u la ong, Ko kpa jong nga: u ruh u la ïathuh, Ha khmih, ma nga, ko khun jong nga. Hadein kata u da ong, Ha khmih ka ding bad ki dieng: hynrei haei u khun langbrot ia ka jingkñia ainguh thang? Bad U Abraham u la ïathuh, Ko khun, U Blei Un pynïoh lypa hi ia lade ia u khun langbrot ia ka jingkñia ainguh thang: kumta ki la ïaleit baroh arngut ryngkat.” (Jenesis 22:7,8)

Ka jingeit jong U Abraham la kren kyllum ruh ha ki kyntien u apostol Paul ha ka shithi jong u sha ki Hebru ha kaba u la ong ba U Abraham u la ngeit ba U Blei U lah ban pynkhie im biang ia U Isaak na ka jingïap.

“Da ka jingngeit U Abraham, ba la tynjuh ia u, u la kñia ainguh ia U Isaak:

hooïd, uta hi uba la lah pdiang da kaba kmen ia kita ki jingkular, u la kñia ainguh ia la u khun ba la kha marwei; ... u da kheĩn ba U Blei U lah ban pynmihpat wat na kiba ïap; nangta ruh u la ïoh pdiang pat ia u ha ka jingsyriem.” (Hebru 11:17-19)

Ym lah ban len ba ynda haba U Abraham u la shah tynjuh, U Blei U la tynjuh ia ka jingngeit jong U Abraham. Ha kaba kut, u la pynshisha ba u don ka jingngeit ha U Blei bad u la pynpaw ia kane ka jingshisha da kaba shaniah bad kohnguh ia ka ktien U Blei bad dei na kane ba ia u la ñiew lang bad kita ki riew khraw, shynrang bad kynthei, jong ka jingngeit kiba la jer kyrteng da U Paul ha Hebru ka lynnong bakhadwei. Namar kane, u la ïohi bad shem ba ka jingngeit ka lah ban pynkynriah ia ki “lumbah lumsan” bad ia ki jingdwai la jubab. Lehse ka dei na kane ka daw hi ba ka jingngeit ka long ka subjek ba ha khmat tam eh ha ka jingïakren ha kaba ïadei bad kane ka jingïathuhkhana. Bad ha jan baroh ki jingïalap kiba nga la ïohnsgew ba la ïalap halor kane ka jingjia la shad tawiar halor ka jingneit U Abraham. Hynrei khlem da kheĩn haduh katno ka jingkhraw ne ka jingaimynsiem kata ka jingneit U Abraham ka long, ki don ki jinghikai ba kham khraw ba U Blei U thmu ban hikai ia ngi lyngba kane ka jingïathuhkhana.

Nyngkong eh, kane ka jingïathuhkhana ka ai jingshai halor ka jinglong Blei. Kaba pyrshah ia ka jingngeit ba pawnam, ka jingthmu jong ka jingpynim ka kynthup tang ia arngut ki Longrynieng – U Kpa bad U Khun. Ym don sabut ha ka Baibl baroh kawei ba kdew ia ka jingdon jong lai ngut ki Longrynieng bakynja Blei kiba don kti ha ka jingpynim ia ki briew. U Sekharaiaha u la kren shaphang ka “jingïapyrkhat ka jingsuk” kaba long

hapdeng ar ki Longrynñeng – U TRAI bad U TNAT - bad ym lai ngut. ¹ Ki nongñathuhlypa, U Isaiah bad U Jeremiah, ki phynthikna ba Une “U TNAT” U long U Jisu hi. ² Ka jingñathuhkana shaphang ka jingtynjuh ña ka jingneit U Abraham ka phalang ña kane ka jingshisha ha ka rukom ba shai bha.

Ka jingñia ainguh ka long ka jingleh ñiam kaba kdew ña ka jingñap U Khrist halor ka diengphna ha kaba u khun langbrot u ñeng pharshi ña U Khrist hi. Dei na kane ka liang ba ka Baibl ka jer kyrteng ña U Jisu barabor kum “U Khun Langbrot U Blei”. Ha ka khep jong ka jingtynjuh bajngan jong U Abraham, ña u khun langbrot la mihpli da la u khun jong u hi, U Isaak. Namar kata, ka long ka jingshisha bym lah ban len ba U Isaak u ñeng ña U Jisu. Ka jingleh jong U Kpa ba ha bneng ban ai ña la U Khun ba la kha marwei ban long ka jingñia na ka bynta ki pop ki jong ngi ka ñahap bad ka jingleh U Abraham ban ai ña la “u khun ba la kha marwei” kum ka jingñia ainguh thang halor ka duwan. Ngì lah ban ñoh ña ka jingsngewthuh ba kham ñar ynda haba ngi nujor ña U Ìoannis 3:16 bad Hebru 11:17

“Naba U Blei U la ieit katta katta ña ka pyrtnei katba U la aiti noh ña la U Khun ba la kha marwei...” (Ìoannis 3:16)

“Da ka jingneit U Abraham, ba la tynjuh ña u, u la kñia ainguh ña U Isaak: ... la u khun ba la kha marwei”. (Hebru 11:17)

Ka long kaba suk ban ñohi ba kine artylli ki dkhot ki don ka jingñasyriem kaba ñajan bha haduh katta katta. Ha ñoannis 3:16, ña U Jisu lah jer kyrteng kum “U Khun ba la kha marwei” jong U Blei bad

ha Hebru 11:17 pat, ña U Isaak la ong ba u long u “khun ba la kha marwei” jong U Abraham. Ka long kaba shisha ba U Isaak um lah ban ñeng pli ña U Khrist ha ka rukom bajanai kum uba la kha marwei naba nalar jong u, sa hynñiew ngut ki khun shynrang la kha ha U Abraham. Hynrei ha kaba ñadei pat bad u khun jong ka jingkular, U Isaak u long u khun ba la kha marwei jong une u kpa tymmen kumba la batai ha ka kitab ki Hebru.

“Da ka jingneit U Abraham, ba la tynjuh ña u, u la kñia ainguh ña U Isaak: hooi, uta hi uba la lah pdiang da kaba kmen ña kita ki jingkular, u la kñia ainguh ña la u khun ba la kha marwei; ha uba la ong: ha U Isaak yn khot u symbai jong me.” (Hebru 11:17,18)

Kum ka jingkren lyngkot, ki jingñia ba la urlong ha ka ri Moraia ki pynskhem ba ka jinghikai Lai-ha-Uwei la pynshong nongrim ha ki jingmutdur jong u briew bad ym don kano kano ka sakhi sabut ha ka Baibl ba lah ban shem kaba kyrshan ña kane ka jinghikai babakla.

Kaba ar, ka jingñathuhkana ha Jenesis 22 ka pynpaw ña ka jingñakhun bym lah ban mutdur jong U Blei ha ka jingaiti noh jong U ña la U Khun kum u nongkit khlieh na ka bynta ka jaitbynriew ba la hap noh bad haduh katno ka pud ba U la long Uba kloi ban khein duh ña lade khnang ban siewspah ña u briew na ka pop. Ka jinglehñiam ka jingñia ainguh kam dei ka rukom kaba thymmai ha ki sngi U Abraham. Naduh ka por ba U Adam bad Ka Im ki hap ha ka pop, ña ki la hukum da U Blei ban leh ña kane ka jinglehñiam ha kaba ki dei ban kñia ña u khun langbrot ba khlem thoh bria halor ka duwan. ña kane ka ka jinglehñiam la dei ban sumar da ki briew U Blei lyngba ki arta haduh ba ka jingñap U Khrist ha ka diengphna kan

wanrah ïa ka jingkut ïa kane ka jinglehñiam. Da kane ka jinglehñiam, U Blei U thmu ba ki briew ki dei ban don ïa ka jingsngewthuh ba ka pop ka la pynlong ïa ka jingphlei snam ba lui lui ban pyllait ïa ki na ka pop. Lehse, kane ka jingsngewthuh ïa ka jingsngewsih namar ka jingiap jong U Briew ba lui lui, na ka daw ka jingbymhok jong uwei pat, ka kham jur bha ha ki briew kum U Abel kiba ka kam ka jong ki ka dei ban sumar ïa ki mrad ka lyngkha. Nga ngeit ba kan jin da la long kaei kaei kaba eh bha ïa ki briew kum ma u ban sakhi ba ïa ka jigim jong iwei na ki jingri jong u ba yn shah shim noh, khamtam eh lada uta u mrad u dang don ha ki rta banyngkong eh ka jingim jong u. Hynrei ka jingshitom mynsiem kam shym la kut tang hangne. Ka jinglehñiam ka jingknia la pynwan dur ha kata ka rukom ba uno uno uba hap ban ai ïa u khun langbrot kum ka jingainguh thang halor ka duwan, u dei ban pyniap hi ma u ïa une u mrad shuwa ba U Blei Un pdiang ïa ka.

Hynrei, ki don ki khap ha kaba ka jingpyniap ïa u mrad kam dei kaei kaei kaba eh ïa u briew ban leh bad ka jingthmu jong kane ka jingleh kam don bor ban ktah ïa ki katto katne ki briew, kaba long ka jingshisha ha kaba iadei bad kiba bun na ki Jiw kiba shim ïa kane ka jinglehñiam tang kum ka kamram ba hap ban pyndep khnang ba yn lah ban pyniasuk ïa ki bad U Blei namar ki pop ki jong ki. Ka long kaei kaei kaba sngewsih ba kum kine ki briew kim shym la sngewthuh ïa ka jingkordor jong ka khubor ba U Blei U thrang ban hikai lyngba kane ka jinglehñiam. Nga ngeit ba ka dei na kum kane ka daw ba U Blei U la jied ban pyndonkam ïa U Abraham bad U Isaak kum ki lad jinghikai ban ai ïa ka khubor kaba kham donbor ha kaba iadei bad ka jingthmu jong ka lad ka

jingpynim. Kane ka khubor ka long ba, dei U Blei hi Uba pyniap ïa la U jong U Khun! ïa kane ka jingleh la paw ha ka jingdonkam jong U Abraham ban shim ïa ka jingim jong U Isaak.

Ka jinghikai bapawnam ka ong ba ka long kaba donkam ba U Khun U dei ban wan long briew namar ba ha ka met bakynja Blei ka jong U, Um lah ban iap naba U don ïa ka jingim bymjukut. Te ha ka jingwan long briew pat, U Jisu U la ieh noh ïa ka jinglong jong U bym lah ban iap bad kane ka la pynlong ïa U ba Un lah ban shah ban da ka jingiap. Hynrei, nga shem ba kane ka jingsngewthuh ka don bun ki jingbakla ha ka na ka daw ba ha ka jingwan long briew ka jong U, kam shym la don kano kano ka jingkren ha ka Baibl ba kdew ba U ioh pateng ïa ka jingim U Adam kaba iakhlad na U Blei. Ka long kaba shisha ba U la wan ha ka dur ka doh pop, hynrei ym ha ka jingim bapop jong u briew. Lada U Khrist U ioh ïa ka jingim bapop jong U Adam, kane ka mut ba U la long Uba pop naduh ba la pun ïa U ha ka kpoh jong ka Mari. Hynrei ki kyntien U Jisu hi ki pynpaw shynna ba ka met ka jong U ka la ju ïai long beit hi ka temple jong U Blei lait noh sa tang katto katne por ba halor ka diengphna mynba ïa U la pynlong ka pop.

“U Jisu U la iathuh bad U la ong ha ki, Phin pynjot ïa kane ka templ, te lai sngi Ngan pynieng pat ïa ka. Ynda kumta kita ki Jiw ki la iaong, Sawphew hynriew snem shu dang tei ïa kane ka templ, ma Me te lai sngi Men pynieng pat ïa ka? U hynrei u kren shaphang ka templ ka met jong U.” (Ioannis 2:19-21)

Shuh shuh, ha ka jingkylla ka jong U na ka met Blei sha ka met briew, ym shym la don ka jingsangeh ha ka jingim ka jong U Jisu. Namar kane, ha shuwa bad hadien

ka jingwanlong briew ka jong U, U Khun U Blei U don ia ka jingim bymjukut. Kane ka jingshisha lah ban shem ha kine ki kyntien harum ba la shem ha ka gospel U Iöannis.

“Namar kumba U Kpa U don ka jingim ha lade, kumta U la ai ha U Khun ruh ban iöh ka jingim ha lade”. (Iöannis 5:26)

Kane ka “jingim ha lade” kaba U Kpa U don ka dei ka jingim bymjukut. Bad lada ka dei kane ka jingim ba U la ai ha la U Khun, te ka long kaba shongnia ban ong ba U Khun ruh U don ia ka jingim bymjukut. Ia kane ka jingim la ju khot ia ka ha kawei ka por kum ka jingim “kaba tynrai, kaba khlem pan kylliang, kaba khlem iöh pateng”.³ Don kito kiba kloi ban ong ba lada kane ka long ka jingim ba U Khrist U don, te katkum ka jingkit jingmut jong kine ki kyntien, ka beit ban ong ba U long U Longrynieng Uba don kajuh ka jinglong jong U Kpa hi, Uba khelm kano kano ka jingsdang, kaba pynlong ia U U Blei hi. Ha kiwei pat ki kyntien, ka Lai-ha-Uwei ka len ia ki kyntien bashai jong ka Kotbah ba U Khrist U iöh ia ka jingim na U Kpa. Hynrei ia kito kiba poi ban ngeit ia kum kine ki jinghikai, ka long kaba donkam ia ki ba ki dei ban peit ia kine ki kyntien ba la thoh hi da ka nongthoh kaba la ong ba ka jingim U Khrist ka long ka jingim “kaba tynrai, kaba khlem pan kylliang, kaba khlem iöh pateng”.

“Ha [U Khrist] don ka jingim, kaba tynrai, kaba khlem pan kylliang bad ba khlem iöh pateng. Kane ka jingim kam shym don ha u briew. U lah ban iöh ia ka tang lyngba U Khrist. Um lah ban iöh da kaba trei shitom; ka dei kaei kaei kaba la ai ha u kum ka jingai sngewbha lada un ngeit ha U Khrist kum U Nongpynim

jong U.” (U Khrist U Nongai Jingim da ka Ellen G. White, Signs of the Times, April 8, 1897, par. 2)

Katkum kane ka jingong, ym don kano kano ka jingpyrshah ia ka jingshisha ba u briew ruh u lah ban iöh pdiang ia ka jingim “kaba tynrai, kaba khlem pan kylliang, kaba khlem iöh pateng”, ka juh ka jingim kaba bun ki shim ba ka pyntbit ia U Khrist ban long uwei na ki Longrynieng jong ka Lai-ha-Uwei, ba khelm ka jingsdang. Hynrei ha kajuh ka por, ka long kabym shongnia pat ban ong ba u briew um don ia ka jingsdang bad ba u long naduh bymjukut sha bymjukut, kaba mut ba u long u blei. Kumjuh ruh, ka long kabym shongnia ban ong ba tang namar ba U Jisu U don ia ka jingim “kaba tynrai, kaba khlem pan kylliang, kaba khlem iöh pateng”, ba Um don ka jingsdang.

Namar ba U Khrist U don ia ka jingim bymjukut, ka long kaba shong nia ban ong ba Um lah da lei lei ruh ban iap. Kane ka mut ba, baroh ka jingshah sympat ba U la iöh, ki prek ba la sah ha ki kti bad ki kjat jong U bad ka snam ba la mih na ki jingmong jong U kim don bor ban pyndkut ia ka jingim ka jong U Khun U Blei. Bad ruh, ka jingiap da kaba shu sah narphna ka long ka jingiap bashyrkei bha, kaba la thaw dur ha kata ka rukom ba uno uno uba shah sah narphna un iai im katto katne sngi shuwa ba un iap. Hynrei ka jingjia bakhyllah ka la jia ia U Khrist naba dei tang ma U Uba la iap tang hapoh katto katne kynta hadien ba la sah narphna ia U. Ki shipai kiba la sah ia u ha u diengphna ki la lyngngoh ban sakhi ia kum kane ka jingjia bakhyllah haduh katta katta ba uwei na ki u la sngew ba u dei ban pynthikna ia ka jingsuba ka jong u da kaba u sam ia ka met U Nongpynim da u som. Kane ka long ka sabut ba ka

jingiap jong U kam shym la dei na ka daw jong ka jingleh ki briew hynrei ka kti bakynja Blei ka la don bynta ha kaban pynlong ia U Khun U Blei ban iap. Ki kyntien U Isaiah, u nongiathuhlypa ki phla ia kane ka jingshisha.

“Shisha [U Khrist] U la bah ia ki jingklusai jong ngi, bad u la kit ia ki jingsngewsih jong ngi: pynban ngi la ñiew ia U ba la pynmong, ba la shoh da U Blei, bad ba la pynjynjar. Hynrei la pynmong ia Une namar ki jingryngkang jong ngi, la pynlwet ia U namar ki jingleh bymhok jong ngi: ... Pynban [U Kpa] U la mon ban pynlwet ia U; U la pynklusai ia U...” (Isaiah 53:4-10)

Kumno ba U Blei U la pyndep ia kane ka bynta jong ka jingthmu? Ka dei da kaba weng noh ia lade na la U Khun. Namar ba la shah bthat noh na U Tyllong jong ka jingim, U Khrist, ha kaba kut, U iap noh. Namar kata, ka long kaba shongnia palat ba ka bainong ka pop (ka jinglong kaba iakhlad na U Blei, Uba tang ma U Uba long U Tyllong ka jingim) long ka jingiap.

Lyngba ka jingiashem jong U Abraham bad U Isaak, U Blei U pyrshang ban shon ha ki jingmut jingpyrkhat ki jong une u kpa tymmen bad ha ngi ruh kiba im ha kine ki sngi ba lada U Abraham, uba long u nongpop, u shem jingeh ban shim noh ia ka jingim u khun jong u, katno tam lei ka long ka jingeh bakhrav ia U Blei Uba khlem pop bad Uba long ka jingieit ban pyniap ia la U Khun ba la kha marwei. Kane ka ngan ai jingshai shuh shuh bad ai jingmut shuh shuh halor ka jingmut jong ki kyntien, “Naba U Blei U ieit katta katta ia ka pyrthei”. Ka jingieit U Blei ka kham khraw ban ia ka jingim hi ba U la kloiy m tang ban aiti noh ia la U Khun hynrei U la long Uba iaineh ruh ban pyndep ia ka jingthmu ban shim wat ia ka

jingim jong U Khun jong U khnang ba ngi lah ban ioh sa kawei pat ka lad. U apostol Ioannis sa shisien pat u la ai ia ka jingkren baihap bha haba u la ong ia kane harum:

“Ha kane la pynpaw shynna ia ka jingieit U Blei ha ngi, ba U Blei U la phah ia la U Khun ba la kha marwei sha kane ka pyrthei, ba ngin ioh im da U.” (Ioannis 4:9)

Khadduh kadwai, halor ka jingshisha ba ka jinglong briew U Khrist kam shym la pynkylla ia ka jingshisha ba Um lah ban iap, ka long kaba shisha ban ong ba ki don ki jingthmu ba kham jylliew bad ba kham kongsan ba ka jinglong briew ka jong U ka don ban pyndep. Kawei na kine ki jingthmu ka long ban weng ia ka jingtim jong ka pop. Ban sngewthuh ia kane, ka long kaba kongsan ban kren ia ka jingshisha ba dei U Adam banyngkong ba la wanrah ia ka jingtim ha lade bad ha u khun bynriew hi baroh kawei na ka daw jong ka pop ka jong u, bad ka donkam ia u briew kum ma u hi ban jop ia ka pop bad ha kajuha por ban weng ruh ia ka jingtim jong ka pop. Ia kane ka jinghikai lah ban shem ha ka jingiashem U Isau. Da kaba die noh ia ka hok jong u kum u khun nyngkong jong U Isaak ha ki kti jong u para jong u, U Jakob, U Isau u la duh noh ia ki jingkyrkhu ba la mang na ka bynta jong u bad mynta u la buh ia lade hapoh ka jingsynshar jong u para jong u. Ki jingtim ba la kren da u Isaak ha U Isau la pynpaw ha U Isaak lyngba ka jingithupaw bad ym don kano kano ka lad ne ka lynti ban pynkylla ia kine ki kyntien naba ki long ki khubor ba la pyrsad mynsiem da U Blei hi. Hynrei ka dang don ka jingkyrmen na ka bynta U Isau, namar ba U Isaak u la da kren da kaba shai ba hadien ba U Isau u la don hapoh ka jingsynshar u para jong u, ha

kawei ka sngi un sa pynkhylllem ïa kane ka jingtim.

“Te U Isaak u kpa jong u u la ïathuh, bad u lah ong, ... Bad da ka waitlam men im, bad ïa la u para men shakri; kan jia ruh haba la ïoh jop ïa me, ba men pynkheĩn ïa ka lyngkor jong u na la ka ryndang.” (Jenesis 27:39,40)

Kine ki kyntien U Isaak kim thew tang ïa U Isau marwei, hynrei ki kynthup ruh ïa ki pateng jong u. Te ka jingpynkheĩn ïa ka lyngkor na ka ryndang U Isau ka thew ruh ba ïa ka jingtim lah ban pynkheĩn da uno uno u dkhot jong ka pateng bynriew U Isau. Ki soh jong kane ka jingjop bad ka jinglailuid ki dei na ka bynta jong baroh ki khun U Isau. Ha kajuh ka por, lada don kum uta u briew uba lah ban jop ïa ka pop bad pynkheĩn ïa ka jingtim jong ka, u dei ruh ban lah ban ai ïa kane ka jingim bajop ka jong u sha baroh kiba ngeit bad bakloi ban pdiang ïa ka. Khnang ba kane kan trei kam, da kumno kumno ruh, yn donkam ar tylli ki kyndon. Nyngkong eh, ka jingim jong uta u briew kam dei ban shah pyntngit da ka pop lano lano ruh. Ha kiwei pat ki kyntien, ka

jingim jong u dei ban ai tang na u bad lyngba jong u. Um lah ban pyndonkam ïa la ka tnga ban ai ïa kane ka jingim sha ki khun pateng jong u bad ki khun bynriew hi baroh kawei namar ha ka jingïakhun ka jong u pyrshah ka pop bad ka jingpynshoi, dei tang ma u marwei uba la ïoh ïa ka jingjop halor ka pop bad ym ka tnga ka jong u. Kaba ar, u dei ruh ban don ka bor ban tyrwa bad ai ïa kane ka jingim ha uno uno bad ha baroh kiba kloi ban pdiang ïa ka ha kano kano ka por. Ban pynsngewthuh khambha, ka donkam ïa u ban long ubym lah ban ïap, uba don ha man la ki jaka, uba khrawbor eh bad uba tip lut ïa kiei kiei baroh. Don tang uwei u briew uba tbit ban leh ïa kane ka kam bad uta u long U Jisu Khrist namar u la mihpat na ka jingïap da ka jingim bymjukut bad ha ka jingpyndon burom ïa U, ki bor ba kynja Blei, kiba kynthup ïa ka jingdon ha man la ki jaka, ka jingkhrawbor eh bad ka jinglah ban tip lut ïa kiei kiei la pynïoh biang ha U. Dei na kane ka daw ba tang ma U ba long ka lynti, ka jingshisha bad ka jingim; bad namar kane, U ïoh ruh ïa ka nam kum U Adam bakhadduh.

¹ “To kren ha u da kaba ong kumne, Kumne U kren U Trai ki paid, Ha khmih uta u briew uba kryteng U Tnat; bad un mih lung na la ka jaka, bad un tei ïa ka templ U Trai: un tei ma u keĩn ïa ia ka temple U Trai: bad un bah ïa ka burom, bad un shong bad un synshar halor la ka khet: bad ka jingpyrkat ka jingsuk kan long hapteng jong ki baroh ar.” (Sekharaiah 6:12,13)

² “Te un mih u tnat lung na ka met U Jesse, bad u tnat na ki thied ki jong u un seisoh:” (Isaiah 11:1) “Ha khmih ki sngi kin wan, ong U Trai, ba Ngan pynmih ha U Dabid ïa U Tnat uba hok, te Un synshar kum U Syiem bad Un leh stad, bad Un leh ïa ka jingbishar bad ïa ka hok ha ka ri.” (Jeremiah 23:5)

³ “Ha U Khrist don ka jingim, kaba tynrai, kaba khlem pan kylliang, kaba khlem ïoh pateng.” (*Ka Jingthrang ki Arta* da Ka Ellen White, Lynnonng – 58, sla 702)

U KPA BYMJUKUT *Reuben Warjri*

“U Jisu U la ìthuh bad U la ong ha U, Shisha, shisha Nga ong ha me, lynda kha pat ìa u briew, um lah ban ìohi ìa ka hima U Blei. U Nikodimus u ong ha U, Kumno lah ban kha ìa u briew haba u la tymmen? u lah ban bsut pat sha ka kpoh ka kmie jong u, bad ban kha ìa u? U Jisu U la ìathuh, Shisha, shisha, Nga ong ha me, lynda kha ìa u briew na ka um bad na U Mynsiem um lah ban leit ha ka hima U Blei.” (Ìoannis 3:3-5)

Ìa kine ki kyntien haneng la ju pyndonkam barabor ban hikai ìa ka jingmut jong ka jingkha pat. Ha ka jinghisha, ki la ju long ka nongrim na ka bynta ka jinghikai jong ka jingkha pat. Hynrei, ha man la ka por ba ìa kane ka subjek la ìalap ne hikai, ìa kito ki dkhot kiba kren shaphang ki “ar ki Adam” pat, ym ju kynmaw ban pyndonkam ìa ki, na ka daw jong ka jingbymtip lane ka jingduna ha ka jingsngewthuh ha kaba ìadei bad kane ka mat. Hynrei kumba ngin sa ìohi shen, ka jingshisha shaphang ki ar ki Adam ki long ki rishot bakongsan tam ha kaba ìadei bad ka jinghikai shaphang ka jingkha baarsien.

KI AR KI ADAM

Ka gospel jong ka hok da ka jingaiei lyngba ka jingngeit ha U Khrist ka la ìarap shibun eh ìa nga ban sngewthuh ìa ka jinglong jingman jong ki ar ki Adam

bad kumno ba kane ka jingsngewthuh ka la plie wang ìa ka jingkhaw ba ngan kham sngewthuh shuh shuh ìa ka jingthmu jong ka lynti ka jingpynim. U Paul, u nongkyrshan baratbah ìa ka hok da ka jingngeit, u long ma u uba wanrah nyngkong eh ìa ka jinghikai shaphang ki ar ki Adam ha ki shithi jong u sha ki nong Korinth bad nong Rom.

“Kumta ruh la thoh: ìa U Adam uba nyngkong la thaw ka mynsiem baim, hynrei ìa U Adam uba khadduh ka mynsiem bapynim; (47) Uta u briew uba nyngkong u la long na ka khyndew, uba kynja dewmet; uta u briew uba ar u long U Trai na bneng.” (1 Korinth 15:45,47)

Kine ar tylli ki dkhot ki kren shai mano kine ki ar ki Adam ki long – U Adam uba nyngkong u long u briew uba nyngkong eh ba U Blei U la thaw bad U Adam bakhadduh u long U Khrist.

Sa shisien, ha Rom 5:14, U Paul u la thoh, “Pynban kata ka jingiap ka la synshar naduh U Adam haduh U Moses, wat halor kita ruh ki bym shym la lah leh pop ha kaba syriem ìa kata ka jingpalat U Adam, uba long ka dur jong uta uban sa wan.”

Ha katei ka dkhot, ìa U Adam la ong ba u long ka dur jong U Jisu Khrist. Ka mut aïu kane? Ka long kaba donkam ban tip bad ban sngewthuh ba ki jinglong jingman kiba pynlong ìa U Adam, U Adam, ki long ki jingshisha kiba donkam eh ban sngewthuh ìa ki thong, ki jingthmu bad ki bynta ba U Adam uba khadduh u la wan ban pyndep. Ha kiwei ki kyntien, khnang ban tip kaei kaba U Blei U thmu ban leh bad ban wanrah

lyngba U Adam bakhadduh, ka long kaba kongsan ban tip kaei ka jingthmu jong U Blei ha ka jingthaw ia u briew banyngkong eh, U Adam.

Ki Jinglong Jong U Adam Uba Nyngkong

Te, khlem da pynslem shuh, ia ngin ia peit ia ki jinglong ba pynlong ia U Adam, U Adam.

1. U Adam u long u khun U Blei. – U Adam u poi ban long u khun U Blei da kaba shu thaw. Ha Lukas ka lynnong 3, naduh ka dkhot 23 ter ter, U Lukas u ai ia ka jinghiar pateng ka jong U Jisu na u briew. Ha ka dkhot bakhadduh, ka dkhot 38, kane ka long kaei kaba u la thoh: “U Adam, uba u khun U Blei.” Kane ka pynpaw ba um shym la don kmie ne kpa kumba ma ngi baroh ngi la don. Kum u khun U Blei, u ai ruh ia ka jingshakri ia la U Kpa da ka jingieit.
2. U Adam u la dei ban long u kpa jong u khun bynriew shaduh ki bymjukut. – Ym pat ju don uwei ruh u jingthaw kum U Adam, ha kane ka pyrthei, uba long kum ma u. U long uba nyngkong eh uba kum ma u. Namar kane, U Blei U la thmu ba U Adam u dei ban long u kpa jong u khun bynriew baroh. Uwei pa uwei u briew uban sa kha ha u bad ha ki khun ki jien ki jong u, kin kha ha kane ka jingim kaba la don lypa ha U Adam, kaba la ai hi da U Blei. Na kane ka daw, U Adam u la hap ban long u kpa jong u khun bynriew shaduh ki bymjukut.
3. U Adam u long u nongmihkhmat jong ka jaitbynriew – Kum u kpa

jong u khun bynriew, U Adam u long ruh u nongmihkhamt jong u. Lada ka don kano kano ka jingialang dorbar ha bneng, U Adam un long u nongmihkhmat jong kane ka pyrthei.

4. İa U Adam la thaw ban long u syiem/u nongsynshar jong ka pyrthei bad kiei kiei baroh kiba don ha ka – Jenesis 1:26,28 ka kren shai bha ia kane ha ngi. U dei U Blei Uba la ai ha U Adam ia ka bor ban synshar bad ban don ia ka bor halor ka pyrthei hi baroh kawei.
5. U Adam u long u jingthaw bajanai – Ka pop ka khlem pat shym la pynthohbria ia ka jingim jong u mynba la thaw ia u. İa kane ka jingshisha la paw shynna ha kine ki kyntien, “Hadien kata U Blei U la iohi ia kiei kiei baroh ba U lah thaw, ha khmih ruh, ka lah bha eh.”
6. İa U Adam la thaw ban long ka templ U Blei – Ka jinglong bakhlem pop jong U Adam ka dei ruh na ka daw ba ka met jong u ka long ka templ ha kaba U Blei U shongneh lyngba U Mynsiem Bakhuid jong U. Katba kane ka jingiateg hapdeng jong U Blei bad u briew ka iai neh, u briew u long uba khelm pop.
7. U Adam u don ia ka jingim bymjukut na ka daw ba ka mynsiem ka jong u ka long shitylli bad U Mynsiem U Blei ba im hapoh ka dohnud jong u.
8. Ym shym la donkam hukum ban hikai ia U Adam ban im ia ka jingim jong u – Ha ka jinglong tynrai ka jong u, U Adam u don bad u pynpaw ruh ia ka jinglong U Blei

namar ia u la thaw ha ka dur ka jong U Nongbuh-Nongthaw jong U hi. Namarkata, phin ym shem ba ha ka kper Eden yn don ka hukum ba la thoh da ki dak kiba hukum ia U Adam bad Ka Im ban sumar khuid ia ka Sabbaton, mane ia U Blei, ban kiar na ka jingklm, jingpyniap briew bad kumta ter ter. Kaei kaei kaba ki leh, ki leh namar ba ki ieit ia U Blei. Ym shym la pynbor ia ki ban leh ia ka mon U Blei. Ka jingim U Blei ha ki, lem bad ka jingieit ba ki don ia U Blei bad ka mon bakhuid jong U ki long ka bor ba trei na sha lyndet jong ki kam bahok kiba ki leh. Ka jingthmu U Blei ka long ba U Adam un pynpaw sha ka pyrthei ia ka jinglong bashisha jong U Nongbuh-Nongthaw.

Ki Jingmih Jong Ka Pop

Ki mat kiba la ai haneng, ki long katto katne na ki jinglong kiba batai ba U Adam u long uei bad uba kumno. Hynrei ynda haba u la leh pop, u la duh bun na kiei kiei kiba pynlong ia u u briew uba U Blei U la kwah ia u ban long. Kine harum ki long ki jingkylla ba la wan hadien ba ka pop ka la ioh bat ia ka jaitbynriew.

Nyngkong eh, kum uta uba la shah thaw hi da U Blei, U Adam u iai bat sah ia ka kyrdan kum u khun U Blei. Hynrei ha kaba iadei bad ka jingiadei ka jong u bad U Blei, um long shuh u khun U Blei. Ka jingbymkohnguh ka la pynlong ia u u mraw jong ka pop bad U Soitan bad namar kane, ka jinglong jong u ka la kylla ban shakri ia u kynrad bathymmai. Kane ka jinglong bathymmai ka long ka jingphalang ia ka jinglong balehpyrshah jong U Soitan kaba long marpyrshah ia ka jinglong ka jong U Blei, kaba U Adam

u la don ha shuwa ka jinghap noh. Kat kum ki kyntien kiba la kren da U Jisu ha ki Jiwha Ioannis ka lynnong 8, ka paw shynna ba ka jinglong ban leh pyrshah ka long ka sabut ba ki long ki khun u ksuid.

“Phi phi long na u kpa jong phi, U Soitan, bad ia kita ki jingkwah jong uta u kpa jong phi phi iamon ban leh.” (Ioannis 8:44)

“Jar uba long na U Blei, u shahshkor ia ki ktien jong U Blei; namar kata keiñ phi phim iashahshkor, naba phim long na U Blei.” (Ioannis 8:47)

Ki dkhot haneng la pynskhem shuh shuh da ki kyntien u apostol Ioannis ha ka shithi banyngkong jong u.

“Jar uba leh ia ka pop u long na U Soitan: naba uta U Soitan u ju leh pop naduh kaba mynnnyngkong.” (1Ioannis 3:8)

Ia kane kajuh hi ka rukom long lah ban pyniasoh bad U Adam. Ka jinglong bapop bad bakynja doh kaba iai leh pyrshah ia ka mon bahok jong U Blei ka pynlong ia u u khun U Soitan. Uwei pa uwei u briew uba la kha sha kane ka pyrthei u ioh pateng ia ka kane hi kajuh ka jinglong kaba pynlong ia u u khun jong u ksuid.

Kaba ar, U Adam ruh u bat sah ia ka kyrdan bakyrpang kum u jingthaw uba nyngkong eh uba kum ma u. Lem bad kane, u bat ruh ia ka kyrdan kum u kpa jong u khun bynriew namar ba ka jinghap noh ka jong u kam shym la pynkylla ia ka jingshisha ba u khun bynriew un ioh ia ka jingsdang na u. Hynrei, ka jingkylla ba ka pop ka la wanrah ha kaba iadei bad kane ka phang ka long ba U Adam u la duh noh ia ka kyndan kum “u kpa bymjukut” jong ki briew namar ba ka lad ka jingpynim ka

shong halor ka nongrim ba ïa ka jingim jong u kpa banyngkong kaba la thoh bria da ka pop ka dei ban shah bujli noh da kawei pat ka jingim kaba khlem pop bad ha kajuh ka por, kaba la jop ruh ïa ka.

Kaba lai, ha ka jingshah jop noh jong u ha ki kti jong u nonglamler, U Adam u la duh noh ïa ka kyrdan ka jong u kum u nonmihkhmat badei hok jong kane ka pyrthei ha uta uba la jop ïa u. Dei na kane hi ka daw ba ha ka kitab U Job ka lynnon 1, ngi shem ïa ka jingbuh jingthoh ha kaba U Soitan u shibynta ha ka jingïalang dorbar kaba la long ha bneng kum u nongmihkhmat jong kane ka jaitbynriew.¹

Kaba saw, kum u syiem jong ka pyrthei ba la shah pynrem, U Adam u la shah bujli noh da U Soitan kum u nonsynshar jong kane ka pyrthei. Namar kata, ka Baibl haba ka jer kyteng ïa U Soitan kum “u syiem jong kane ka pyrthei”, ka ïahap sur bad kane ka jingshisha.²

Kaba san, ym da donkam shuh ban ong ba u briew um long shuh uba janai naba ka pop ka la pynthohbria ïa ka jingim jong u.

Kaba hynriew, ka met u briew kam shym la long shuh ka templ U Mynsiem Bakhuid. Ka jingkwah jong U Adam ban ïakhlad na U Blei ka long ka dak ba pynpaw ïa ka jingshisha ba um shym la kwah shuh ba U Blei Un im hapoh jong u. Kane ka la wanrah ïa ka jingkut ïa ka jingthmu babymjukut jong U Blei ba u briew un long ka jaka shongneh jong U.

Kaba hynñiew, ka long kaba shongnia ban ong ba namar ka jingkhlad noh na U Blei, Uba long tang ma U ka tyllong jong ka jingim, U Adam u la kylla long u jingthaw uba lah ban ïap. Dei kane ka

jingim kaba u ai ha ki khun ki jong u bad ki khun ksiew ki jong u na kawei ka pateng sha kawei pat.³

Kaba khadduh, mynta ba U Adam um shym la don shuh ïa U Blei ban im hapoh jong u, ka jingmut bakynja mynsiem la bujli noh da ka jingmut bakynja doh. Namar kane, u sangeh ban phalang ïa ka jinglong U Blei. Kane kajuh ka jinglong ka hiar pateng ha u briew baroh. Ka jinmut bakynja doh⁴ ka long marpyrshah ïa ka mon bad ka jinglong U Blei bad ka nang ïai long kham sniew katba nang ïaid ka por. Ngi shem ïa ka sabut jong kane ka jinglong haba ngi pule ïa ka jingïathuhkhana ha ka kitab Jenesis shaphang ki briew kiba im hashuwa ka jingshlei um.

“Te U Trai U la ïohi ba ka jihgleh bymman jong u briew ka la khraw eh ha ka pyrthei, bad ba ka jingthmu baroh ki jingpyrkhat ka dohnud jong u ki la long bymman ha la ka sngi.” (Jenesis 6:5)

Kaei kaba long ïa ki briew kiba im ha shuwa ka jingshlei um, ka long ruh ïa ki briew hadien ka jingshlei um. Ha kaba kut, kat kum ka jingïahap jingmut bad ka jingdonkam bakyrkieh ban wanrah ïa ka jubab ba tang shipor ban leh ei ei ïa ka jingsan jong ka jingsniew jong u briew bad ban hikai ïa u ha ki lynti jong U, U Blei U la ai ïa ka hukum. Ngi lah ban pule shaphang kane ha Galatia.

“Ïa ka ban lei te la long kata ka hukum? La ai ïa ka hadien namar ki jingpalat, haduh ban da wan uta u symbai ha uba la ai ïa kata ka jingkular; bad la ai ïa ka da ki angel ha ka kti u ksiang.” (Galatia 3:19)

Nalor kane, namar kiei kiei kiba kynja mynsiem lah ban sngewthuh da kiei kiei

kiba kynja mynsiem, ka jingmut bapop kam lah satia ban kem ia ki jingmut jong kiei kiei kiba kynja mysniem jong U Blei bad ki rukom jong u. ⁵ Dei na kane ka daw keiñ ba ia ka hukum ruh la pynwan dur ha kata ka rukom ba kan long ka lad bad ka rukom ban hikai ia ki briew U Blei shaphang ka jingthmu jong ka jingpynim bad kiwei kiwei de ki jinghikai ba kynja mynsiem kiba, khlem ka hukum, kin shah kah noh ha ka jingmaian. Ha kaba iadei bad kane, ka Baibl ka la ai ia ka jingbatai baihap bha shaphang ka hukum haba ka ong ba ka long “ka nonghikai” ba ialam ia ngi sha U Khrist. ⁶ Ha kiwei pat ki kyntien, ia u briew la hap ban ong kaei ban leh bad kumno ban leh ia ki bad ka hukum ka long ka lynti ba la pyndonkam ban pyndep ia kane ka kamram. Kum ban shu kren lyngkot, U Blei bad u briew ki pyniadei bad iwei iwei lyngba ka hukum.

Ki Jinglong Jong U Adam Bakhadduh

Mynta ba ngi la tip katto katne kiei kiei shaphang U Adam banyngkong bad kaei kaba U Blei U la thmu ban pyndep lyngba jong u, mynta ngin ia jam sha khamt ban peit ia ka jinglong jong U Adam bakhadduh bad ngin lah ban iohi kham shai ia ka bynta jong U ha ka jingthmu jong ka jingpynim. Hynrei ha shuwa ba ngin ngam kham jylliew ha kane ka bynta jong ka subjek, ka long kaba donkam ban buh ha ka jingmut ba haba ngi kren shaphang U Khrist kum U Adam bakhadduh, ngi kren shaphang ka por bad ka ia hadien ba U la wan long briew. Ng dei ban sngewthuh ruh ba ki don katto katne ki jinglong baiasyriem bad bym iasyriem hapdeng kine ki Adam kum ba lah ban iohi ha kine ki mat ba la ai harum.

1. U Adam bakhadduh U long U Khun U Blei. Kumba U Adam banyngkong u long u khun U Blei, U Adam bakhadduh ruh U long U Khun U Blei. Ka jingiapher hangne ka long ba Uba Khadduh U long U Khun namar ba la kha ia U na U Blei hi naduh ka ia jong ki bymjukut, shuwa ba ka por kan sdang. (Proverb 8:22-30; Ioannis 8:42; 16:28,29; 17:8; 1 Ioannis 4:9)
2. Kum uba nyngkong, U Adam bakhadduh ruh u long u briew. Ha ka jingwan long briew jong U, U Jisu la shah kha da ka briew. Hynrei, kane kam shym la pynduna ia ka jingshisha ba U long U Khun U Blei. Ha ka jingka jong U kum u briew ha Bethlehem, ki angel – bahok bad bapop – ki la ithuh ia U kum U Khun U Blei.⁷
3. U Adam bakhadduh U long Uba khlem pop. Watla U la wan ha dur jong ka doh pop, ym shym la don kano kano ka pop ha U Adam bakhadduh. Kaei kaba u la ioh pateng na u briew ka long kane ka met kaba ngi baroh ngi phong. Kum ma ngi baroh, U khelm shym la lait na ki jingtlot jong ka doh. Namarkata, U la hap ban mad ia ki jingeh jong ka doh kum ka jingthait, jingkhriat, jingthngan, jingsliang bad kumta ter ter. Hynrei, ka mynsiem jong U ka dei kajuha ka mynsiem kaba u ioh na U Kpa mynba la kha ia U ha ka ia jong ka bymjukut. Kane ka mynsiem ka long ka mynsiem kaba kynja Blei.
4. U Adam bakhadduh um lah ban iap. Ha ka jinglong briew, U Jisu U khelm shym la ioh pateng ia ka jingim balyngkot bad ba pop jong U

Adam. Ka jingim ba tuid ha U bad lyngba jong U ka long ka jingim bymjukut kaba long ka jong U Blei hi.

5. Ka met U Khrist ka long ka templ U Blei. Hadien ka jinghap noh, U Khrist U long Uba nyngkong eh na ki khun U Adam ha Uba U Blei U im. Ngin ym shem hangno hangno ha ka Testamen Barim ba U Mynsiem Bakhuid U shongneh hapoh u briew namar ba baroh u briew la kha ha ka pop. U wan halor u briew hynrei ym hapoh jong u. U Mynsiem U treikam na shabar. Bad ruh, ka jingkular kaba U Blei U la ai ha Esekiel 36:26,27 ha kaba U la kular ba ha kawei ka sngi un shongneh ha ki dohnud jong kiba ngeit da U Mynsiem jong U, ym pat shym la pyndep tad haduh ka jingwan jong ka sngi Pentekos. Hynrei ha ka khep U Jisu pat, U Mynsiem U la da don lypa hapoh jong U. Dei na kane ka jingshisha ba ha Ioannis 2:19,21, ⁸ ngi shem ba U Jisu U kdew ia la ka met kum ka templ U Blei.
6. Kum U Adam ha shuwa jong U, U Jisu ruh U la wan ban pynpaw ia ka jinglong jong U Kpa. Namar ba U long ha ka dur ka jonglong tynrai jong U Kpa, ka jinglong jong U Jisu ka long thik kum ka jong U Kpa. U khelm shym da donkam eh ia ka jinglamlynti bad ka jingpyniaid jong ka hukum ban ialam bad pyniaid ia ki jingmut jingpyrkhat bad ki kam ki jong U. Ka jingim bakhelm thoh bria ka long hi ka sakhi ia kane ka jingshisha.
7. U Adam banyngong bad uba khadduh ki san ha ka jigtip. Mynba

U Jisu U wan, U bat sah ia Ka Mynsiem bakynja blei ka jong U hynrei U la ieh noh ia ki bor bad burom Blei ha bneng, ka jingtip lut ia kiei kiei baroh ka long kawei na kita. Ka bor ban tip lut kaba long shibynta bad ka jonglong U Blei ka khang lad khang lynti ia U na kaban shah pynshoi naba ka long kabym lah ban long ba ia uno uno uba la tip lut un shah pynshoi. Namar ba U Khrist U khlem shym la don ia kane ka bor mynba U la wan long briew, ka la plie ia ka lad ba ia U yn shah pynshoi. Lada U Khrist U khlem shym la ieh noh ia ka jinglong ban tip lut ia kiei kiei baroh, kan ym long kaba shongnia ia u Soitan ban pyrshang ban thep ia ka jingbymngeit ha ka jingmut jong U Khrist da kaba ong ha U ba lada U long shisha U Khun U Blei ba U dei ban pynthikna da kaba pynkylla kpu ia ki maw. Bad nalor kane, ka jingjop U Khrist halor ka jingpynshoi kan jin da la long tang kum ka puriskam lada U la bat sah ia ka ki bor ba kynja Blei.

8. Ym kum U Adam banyngkong, U Adam bakhadduh U ieng skhem pyrshah ki jingpynshoi bad ki jingpynthame ki jong u ksuid. U Adam banyngkong u hap ban ieng ialeh pyrshah ia u angel (ba la hap) uba kham khraw ban ia u ha ka bor bad ka kyrdan. Kum u biew, U Adam bakhadduh ruh U la hap ban iakhun pyrshah ia une ujuh hi u jingthaw (U Soitan) uba long kham khlain bad kham ratbah ban ia U. Hynrei U Adam bakhadduh U la jop thiaw ia u. U la lah ban leh ruh ia kane kaei kaei kum u briew bad ha ka phalor U Soitan hi. Ha kiwei pat ki kyntien, katba U Adam

banyngkong u khlem shym la lah ban jop ia ki jingpynshoi, U Adam bakhadduh pat U la long Uba jop ha man la ki khep. Ka jingjop U Jisu lei ka long kaba kham khraw shuh shuh lada ngi sngewthuh ba ki jingpynshoi kiba U iakynduh ki long kiba jia kham khah khah bad kiba kham eh ruh ban ia ki jong ngi.

9. Katba U Adam banyngkong u la duh noh ia ka khet ka jong u ha ki kti U Soitan, U Adam bakhadduh pat u la knieh noh ia kane ka kyrdan na U Soitan bad U la ioh kynti ha lade ban long U Syiem bad U Nongmihkhmat jong kane ka pyrthei. Namar ba U Khrist U la long Uba shida bad Uba iaineh haduh kaba kut, bad ba U la ioh ia ka jingjop halor U Soitan bad ka pop, U Blei U la ai ha ki kti ki jong U ia ka bor synshar, ban long U Syiem ki syiem bad U Trai ki trai. Lyngba ka jingjop ka jong U, U la ioh ban knieh noh ia ka bor kum U Syiem bad U Nongsynshar ka pyrthei na ki kti U Soitan. U Jisu hi U pynbna paidbah hadien ka jingkhie pat ka jong U na ka jingiap, “La ai ha Nga ka bor baroh ha bneng bad ha ka khyndew.” Kane ka bor ka kynthup lang ruh ia ka hok ban long U Nongmihkhmat jong ka jaitbynriew.

10. Kum ba long U Adam banyngkong, U Jisu ruh U poi ban long U Kynja baim Uba nyngkong eh Uba kum ma U Uban don ha ka bneng salonsar. Kane ka long ka jingshisha naba U Jisu U long U briew Uba nyngkong eh Uba im ia ka jingim briew Uba khlem leh pop. U long ruh U briew Uba nyngkong

eh Uban shah pynkhie pat na kiba iap sha ka jingim babymjukut. U Moses uba ha shuwa jong U, u khlem shym la mih pat na ka jingtep sha ka jingim babymjukut. Ka jingim bymjukut la ai ha u hadien ka jingshah rong noh ka jong U Khrist sha bneng. U Jisu ruh U long tang ma U marwei Uba don ia ka jinglong briew bad ka jinglong Blei bapura.

Ynda haba ia ki jinglong baiasyriem bad kiba iapher hapdeng kine ar ki Adam la pule bniah bha, ka long kaba suk ban shem ba kaei kaba u khun bynriew u la duh ha U Adam banyngkong, u khun byrniew u la lah ban ioh biang ha U Adam bakhadduh. Kum ka nuksa, katba ha U Adam banyngkong, u khun bynriew u la duh noh ia la ka kyrdan kum u syiem bad u nongsynshar jong ka pyrthei, Uwei pat U Adam U la wan ha ka jaka jong uba nyngkong ban iakhun ban ioh bat biang ia ka bor synshar jong ka khet bad ban aiti baing ia ka sha uta uba long u trai jong ka – u briew. Hynrei ka jingkylla kaba khraw eh kaba la wanrah da ka jingim U Khrist ka long ba mynta ki briew ki lah ban ioh biang ia ka jingim bymjukut kaba ki la duh noh namar ka jinghap. Ban ioh ia kane ka jingim, u briew u hap ban ngeit ha U Khrist bad ban long uba la kloï ban long uba iap noh ia ka jingim barim U Adam banyngkong bad ban kha biang pat sa shisien ha ka jingim bathymmai – ka jingim hi jong U Adam bakhadduh.

U Kpa Ka Jaitbynriew Bathymmai

Halor jong kine ki jingshisha, ka long kaba shai bha ba U Khun U Blei, da ka jingwan ban long U Adam bakhadduh, U la long ruh U Adam bathymmai. Kum ka jingbatai, ha ka jingwan long briew bad

haba U la ïaid lyngba ka lynti ban jop ïa U Soitan bad ka pop lyngba ka jingim, ka jingïap, bad ka jingkhiepat ka jong U, mynta U la pynurlong ïa ka jaitbynriew kaba thymmai ha kaba ma U hi U long “U Kpa” jong ka. Ka kyrdan ka jong U kum “U Kpa” kam dei kaei kaei kaba neh tang shipor arpor, hynrei la mang ba Un long kumta sha ki bymjukut ki bymjukut naba U la mih ba ka jingtep ban ym shah teh shuh lano lano ruh hapoh ka bor jong ka. Dei da ka jingkhmih lynti ïa kane ka

jingmih ba u nongiathuhlypa Isaiah u la ong ba ïa U Nongsiewspah yn sa khot, nalor kiwei kiwei de ki kyrteeng, “U Kpa bymjukut”⁹. Ki kyntien u nongiathuhlypa ha kaba khot kyrteeng ïa U Nongpynim ha kane ka rukom kam shym la pynksan ïa ka jingsngewthuh ba la pynsaphriang da ka jinghikai Lai-ha-Uwei ban mut ba U Khun U ïaryngkat bad U Kpa ha man la ki bynta.

¹ “Te la jia ka sngi haba ki khun U Blei ki la wan ïeng ha khmat U Trai, bad U Soitan ruh u la wan hapdeng jong ki.” (Job 1:6)

² “Mynta ka long ka jingrem jong kane ka pyrthei: mynta yn shop noh shabar ïa u syiem jong kane ka pyrthei.” (Ïoannis 12:31)

“Ngan ym ïoh ïakren shibun shuh bad phi, namar u syiem jong kane ka pyrthei un wan. Hynrei um don ei ei ruh em ha nga.” (Ïoannis 14:30)

“Bad ka thma ka la long ha bneng: U Mikhal bad ki angel jong U ki la ïalehthma ïa uta u ïakjakor; te uta u ïakjakor ruh bad ki angel jong u ki la ïalehthma; hynrei kim shym la jop, lymne ïa ka jaka jong ki ym shym la shem shuh ha bneng. Te la shop noh arsut ïa u sha ka khyndew, bad ïa kita ki angel jong u la shop noh arsut lem bad u.” (Jingpynpaw 12:7-9)

³ “Naba kumta keiñ, kat kumba da uwei u briew ka pop ka la bsut sha ka pyrthei, bad da kata ka pop ka jingïap; bad kumta kata ka jingïap ka la wan hap ha ki bynriew baroh phar, namar ba baroh ki la leh pop.” (Rom 5:12)

⁴ “Naba kata ka jingïaimut brai jong kata ka doh ka long ka jingshun ïa U Blei: namar kam pynhapoh ïa lade ïa ka hukum U Blei, lane shisha kam lah keiñ.” (Rom 8:7)

⁵ “Ma ngi te ngi la pdiang, ym ïa ka mynsiem jong ka pyrthei, hynrei ïa Uta U Mynsiem Uba na U Blei; khnang ba ngin ïoh ithuh ïa kita kiei kiei ruh ba la ai ei ha ngi da U Blei. ïa kita kiei kiei ruh ngi kren, ym da ki ktien ba ka jingstad u briew ka hikai, hynrei ïa kiba U Mynsiem U hikai da kaba ïapyrshang ïa kiei kiei ruh kiba kynja mynsiem bad kiba kynja mynsiem.” (1 Korinth 2:12-14.)

⁶ “Kumta ka hukum ka long ka nonghikai jong ngi ban ïalam ïa ngi sha U Khrist.” (Galatia 3:24)

⁷ “Uta u angel te u da ïathuh u da ong ha ka, U Mynsiem Bakhuid Un wan ha pha, bad ka bor Bahakhleih tam eh kan kah halor jong pha; namar kata ruh, ïa ita iba khuid ïa iba yn kha, yn khot U Khun U Blei.” (Luke 1:35)

“Ki ksuid ruh de ki lah mih noh na kiba bun, kida pyrta jam, ki da ong ruh, Me long U Khrist U Khun U Blei.” (Lukas 4:41)

⁸ “U Jisu U la ïathuh bad U la ong ha ki, Phin pynjot ïa kane ka templ, te lai sngi Ngan pynieng pat ïa ka... U hynrei U kren shaphang ka templ ka met jong U.” (Ïoannis 2:19,21)

⁹ “Namar ha ngi la kha ïa u khun, la ai ïa u khun ha ngi; te ka jingsynshar ka long halor ka tyrpeng jong u: bad yn khot ïa ka kyrteeng jong u U Baphylla, U Nongsylla, U Blei Bakhrawbor, U Kpa Bymjukut, U Syiem ka Jingsuk.” (Isaiah 9:6)

Ki Nonglam Khubor Ka Jingshisha ka long kawei na ki lynti ba ka Christ In You Minsitries ka pyndonkam ban pynïoh biang ïa ki jingshisha kiba la jah bad ba la shah ïuh roit. Ngi kyrmen ba lyngba kane ka lynti, ngi lah ban pynshlur ïa ki nongpule jong ngi ban wad ïa ka jingshisha kum ka spah baburieh. ïa kane ka newsletter la shon shishen shi bnai bad kiba kwah, ki lah ban ïoh ïa ka khlem da hap ban seiw pisa.

Ym dei tang ba ngi ai jingbit hyrei ngi pyshlur ruh ba lada don kino kino kiba kwah ban shon bad ka jingkopy ïa kane ka newletter, ki lah ban leh ïa kata halor ka kyndon ba ki pynneh pynsah ïa ka kyrting, ki number phone bad ka email address jong kane ka ministry bad jong ka newsletter.

You can call us at:

+91 87942 62391

+91 82588 77230

+91 70059 10655

+91 70056 73218

Email: ciyministries04@gmail.com

Ka Jingpyntip

Ki jingpyni jingmut ha kane ka newsletter kim da dei eh ki jingsngewthuh jong ka Christ In You Ministries.

La Shon bad Pynmih da:

***Ka Christ In You Ministries,
Meghalaya, India***